

FAKTARUTA 21

Om skapande och bevarande

Ordet i 1 Mos 2:2 om att skapelsen är fullbordad strider inte mot senare skapelseunder, likt de som Gud gjorde genom Elia (1 Kung 17:8-16) och Elisa (2 Kung 4:1-7) och som Jesus själv utförde (Joh 2:1-11, Matt 14:13-21, 15:33-38). Dessa skapelsemirakel handlar om redan existerande företeelser (olja, vatten, vin, mjöl, fisk) som förmeras eller blir till, till skillnad från när världen, växter och djur en gång skapats ur intet. Alltsedan skapelseveckan fortsätter de levande varelserna att fortplanta sig, men nu utifrån den materia och de livsprinciper som redan existerar i den fulländade skapelsen. Det är naturligtvis inte fel att kalla det för en skapelseakt när en ny människa föds, men det är viktigt att vara medveten om att det är en skillnad mot när Gud från början på ett unikt sätt skapade Adam av markens jord och Eva från hans sida.

Som en skarp kontrast till det bibliska scenariot lär evolutionsteorin att allt levande befinner sig i en ständig utveckling mot helt nya livsformer i takt med att jordens miljöer förändras. En kristen som kallar sig bibeltroende bör avvisa den sortens hedniska föreställningar som ytterst bygger på föreställningen att naturen begåvats med självskapande egenskaper (även om teistiska evolutionister sätter etiketten "Gud" på dessa).

Den sjunde dagen

1. Så blev himlen och jorden fullständiga med hela sin härskara. **2.** Gud avslutade på den sjunde dagen det verk han hade fullbordat och han vilade på den sjunde dagen från allt det verk han hade skapat. **3.** Gud välsignade denna sjunde dag och gjorde den helig, eftersom han denna dag vilade efter sitt skapelseverk. (1 Mos 2:1-3 NUB)

Här poängteras det att skapelseverket nu är komplett och slutfört. Det utesluter mänskliga föreställningar som *"progressiv skapelse"*, det vill säga tanken att Gud skapat i olika etapper under långa tidsrymder som exempelvis en del förespråkare för Intelligent designrörelsen hävdar. Det utesluter också begreppet *"teistisk evolution"* som innebär att Gud skulle ha skapat genom evolution, också det under årmiljoner, ett synsätt som får till konsekvens att de första 11 kapitlen av vår Bibel berövas all sin historiska relevans.

Det var just det unika skapelseverket av ting och varelser som tidigare inte existerade som Gud vilade ifrån på den sjunde dagen. Det innebär förstås inte att Gud sedan dess varit inaktiv. Jesus säger: *"Min Fader är ständigt i arbete, och även jag arbetar"* (Joh 5:17 NUB). Det sade han sedan fariséerna anklagat honom för att ha brutit mot lagen för att ha helat en lam man på sabbaten.

Alltsedan början är Herren nämligen aktiv med att *upprätthålla* skapelsen. Det framgår tydligt av bibelsammanhang som de i Kol 1:17: *"Han finns till före allting, och i honom hålls allting samman."* och Heb 1:3 *"[Sonen] ... bär upp allting med sitt mäktiga ord"*. Eftersom Jesus själv inte är en del av det skapade (*"Han är ... den förste före hela skapelsen"*, Kol 1:15 NUB, red:s betoning) står det honom fritt att när som helst göra mirakel som svar på de troendes böner. ◀ FAKTARUTA 21

Gud avslutade alltså skapelseverket på den sjunde dagen. Men borde det inte ha stått den sjätte dagen? Nej, vilan efter arbetet utgör i judiskt tänkande en del av själva arbetet. Behöver Gud vila – blev han trött av allt skapande? Nej, Gud blir inte trött: *”Han som bevarar Israel slumrar aldrig, sover aldrig”* (Ps 121:4). Men han njöt av allt det goda han skapat och gladdes över det. Och han ville visa oss, sina avbilder, hur vi bör leva för att må bra, och för att visa respekt och tacksamhet till honom för att han skapat oss.

I Andra moseboken kan vi läsa om budorden som fanns på de stentavlor som Gud gav till Mose på berget Horeb. Man kan säga att det är en sammanfattning av det viktigaste i hela den lag som Israels folk fick. Det fjärde av de tio buden är sabbatsbudet. Gud sa till Mose:

”Tänk på att hålla sabbatsdagen helig. Sex dagar ska du arbeta och uträtta dina sysslor, men den sjunde dagen är HERRENS, din Guds, sabbat. ... På sex dagar skapade nämligen HERREN himlen, jorden, havet och allt som finns där, men på den sjunde dagen vilade han. Därför välsignade HERREN sabbatsdagen och avskilde den som en helig dag.” (2 Mos 20:8–11, NUB, red:s betoningar)

Det står att HERREN själv skrev buden med sitt finger på de båda stentavlorna (2 Mos 31:18). Observera att den enda händelse som Gud någonsin själv har brytt sig om att gravera in i sten är det faktum att han skapade allting på sex dagar och vilade på den sjunde. **FAKTARUTA 22** ► Det var skälet som Gud angav för att Israel skulle hålla sabbaten. Det är svårt att hitta ett mer entydigt bibliskt argument för att Gud verkligen skapade allt på en vanlig vecka. Inte skulle väl sanningens Gud rista in en lögn eller ens halvsanning i sten?! Både veckan och vilodagen är alltså från Gud.

Sabbatsbudet är, liksom alla de andra nio buden till för alla människor, men det har en speciell roll i relation till det judiska folket; det framgår av 2 Mos 31:16–17. För oss som tror på Jesus är det en källa till välsignelse och läkedom som vi har möjlighet att upptäcka. **FAKTARUTA 23** ►

SPÅR EFTER DEN SJUNDE DAGEN

- Om Gud slutförde skapelsen i och med skapelseveckan bör vi förvänta oss att de processer som är verksamma i naturen inte kan åstadkomma någonting kvalitativt nytt, utan bara variationer och omkombinationer inom ramen för vad som redan existerar. Det är också vad vi ser.
- Det är hälsosamt både kroppsligt och mentalt för människan att ha en vilodag varje vecka och historien visar att en sådan rytm är svår att förändra utan negativa hälsoeffekter. Om Gud lade extra stor tonvikt vid vilan på den sjunde dagen är det högst förväntat att ett sådant behov finns nedlagt i vår innersta natur.

FAKTARUTA 22

Sjudagarsveckan

Hur kommer det sig att människor från vitt skilda kulturer har en vecka på 7 dagar? Varför inte 5, 6, 8 eller 10 dagar?

Faktum är att den franska regeringen tog ett beslut 1793, alldeles efter den franska revolutionen 1789, att månaden hädanefter skulle bestå av tre tiodagarsveckor med den tionde dagen som vilodag. Det funkade inte, så Napoleon I ändrade tillbaka till sjudagarsvecka 1806.

Historien upprepar sig. I det forna Sovjetunionen bestämdes man om en femdagarsvecka 1929. Det funkade inte. Man ändrade till en sexdagarsvecka 1931. Det funkade inte heller, så 1940 återinfördes sjudagarsveckan. Det är tydligen svårt att ändra på principer som Gud byggt in i vår natur!

FAKTARUTA 23

Sabbaten - vilodagen

Det är viktigt att veta att det här med vilodagen inte handlar om tvång utan om frihet. När man klagade på att Jesus helade människor på sabbaten svarade han dem att *”Sabbaten blev till för människans skull, och inte människan för sabbatens skull”* (Mark 2:27).

För vi behöver en vilodag. Någon har klokt sagt att om man struntar i att ha några vilodagar så finns det en stor risk att man så småningom blir tvungen att avhålla sig från arbete lika många dagar mot sin vilja för att man ”går in i väggen”. Lite som när Israels folk fick tillbringa 70 år i fångenskap i Babylonien för att de under 500 år hade försummat att låta marken få sin egen års-sabbat vart 7:e år som Gud sagt (2 Krön 36:21). Någon sådan automatik finns det dessbättre inte. Men vi människor är olika stresståliga och det finns förmodligen några av oss som dras med olika slags krämpor som vi kanske skulle slippa på lite sikt bara vi började praktisera en vilodag i veckan. Bibeln säger att genom tron på Jesus har vi lagen skriven i våra hjärtan och behöver egentligen varken ha den på stentavlor eller i böcker. Men sabbatsbudet finns nog i kroppen överlag, för det är den som mår dåligt när vi försummar det.

Så kanske är det väldigt kortsiktigt när vi tänker att vi aldrig skulle hinna med att ha en vilodag. Tänk om en vilodag får till konsekvens att du blir mer produktiv de andra arbetsdagarna? Både för att din kropp och själ mår bra av det på grund av att du är skapad sådan, och för att Gud ger dig en extra välsignelse för att du vågar avstå från arbetstid i tro och lydnad.

Plus att du får en rolig och positivt laddad dag att både se fram emot och se tillbaka på. För vilodagen ska inte vara en dag när man ligger på soffan och stirrar upp i taket. Det ska vara en dag när man umgås med familj, vänner och församling och med Jesus, läser Bibeln (och Genesis förstås :) och hinner reflektera över sådant du gjort i veckan som faktiskt blev riktigt bra – ”och du såg att det var gott”.